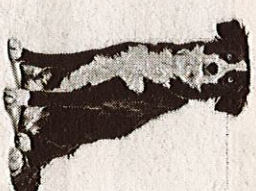

DOX[®]

KEEP IT TOGETHER.

VEM SER TILL ATT DE SOM BYGGER SVERIGE
SPRINGER ÅT SAMMA HÅLL?

www.dox.se

BYGG Världen

VI ÖKAR **+100 ex** TS-UPPLAGA 25 400

Gratis för medlemmar i

bygg
cheferna

BRANSCHENS LEDANDE AFFÄRS- OCH NYHETSTIDNING PRIS: 1499KR/ÅR

NUMMER 15 • OKTOBER 2018

ALLTID SENASTE NYTT PÅ BYGGVÄRLDEN.SE

FOTO: SUSANNE BENGTSSON

GRATTIS! ALEXANDER!

Vinnare av Årets Byggchef 2018

SID 4-5

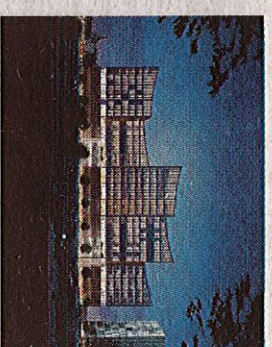

BILD: HENNING LARSEN ARCHITECTS

**Klartecken för
Castellums
största projekt**
SID 6

**Notan för
Sahlgrenskas
golvproblem
– 90 miljoner**
SID 12-13

FOTO: SUSANNE BENGTSSON

**”Det har varit ett
turbulent år”**
SID 20

**Älvsbyhus har
nöjdast kunder**
SID 8

DEBATT

**Regeringen
borde såklart
inte ta ställning
för ett material**

Posttidning B
Byggvärlden
Tingsgatan 2, 827 32 Ljusdal

BERGSÄKER ELLER EFTERKLOK?

Vi på Bergsäker är experter på att undvika otrevliga överraskningar vid byggprojekt. När du anlitar oss slipper du vara efterklok och kan känna dig Bergsäker från början.

Läs mer på www.bergsaker.se

BERGSÄKER

VÄRDENS SÖM TRÄGGÅR

Det började med renovering av trappan och de gamla gravkoren till St: Johannes kyrka. Men sen växte projektet till att även omfatta en ny församlingslokal under kyrkan.

FOTO: SAMUEL KARL

Kyrkan växer nedåt

Just nu pågår ett världsunikt projekt i Stockholms. Under St: Johannes kyrka byggs en församlingslokal helt i betong. – Vi är väldigt stolta över det här bygget som löser flera problem som församlingen dragits med under en längre tid. Det är både snyggt och praktiskt, säger Jessica Mossberg, kommunikatör för Svenska Kyrkan.

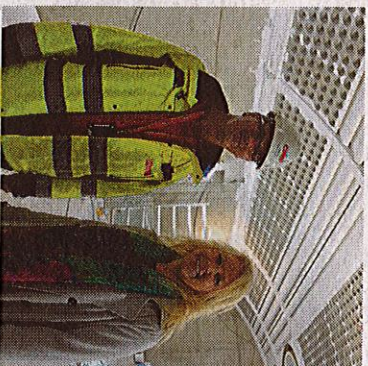
Upprinnelsen till projektet var att de gamla gravkoren och trappan upp till St: Johannes kyrka, vid Malm-skillsnadsgratan på Norrmalm i Stockholm, behövde repareras. Samtidigt saknade församlingen en samlingslokal för sammankomster som dop och begravningskaffe. Man beslutade att renovera trappan och gravkoren och när man kommit en bit in i projektet kom så förslaget att bygga en samlingslokal under jord.

– Vi hade under en längre tid försökt hitta en lösning för vårt behov av en samlingslokal. Man tittade på att förlägga den på vinden eller i till orgelläktaren men stötte hela tiden på olika hinder. Det här blev ett lyckat alternativ, säger Jessica. När vi besöker bygget är man i full färd att återställa trappan upp till kyrkan som ligger på en höjd. Det är svårt att från utsidan ana sig till vad som döljert sig under trappan. Ingången till den nya samlingslokalen ligger lite i skymundan där man tidigare gick in till de gamla gravkoren.

HÄR MÖTS NUTID och dåtid i en sällsynt lyckat förening. När man kliver in genom dörren kommer

men riktigt så gamla är inte gravkoren. De byggdes 1890 samtidigt som den maktiga tegelkyrkan uppfördes. Ursprungligen användes utrymmet till att förvara kistor med de döda inför deras begravning men på senare år har de fått tjäna som förrådsutrymme.

– Gravkoren var i ett stort behov av renovering. Det var mycket fuktskador och mögel men nu kommer de verkligen till sin rätt. Det blir en vacker entré som leder in till den nya samlingslokalen, säger Anders Radinger som är projektledare för bygget för M3-Bygg.

Anders Radinger, projektledare för bygget för M3-Bygg och Jessica Mossberg, kommunikatör för Svenska Kyrkan i samlingsalen.

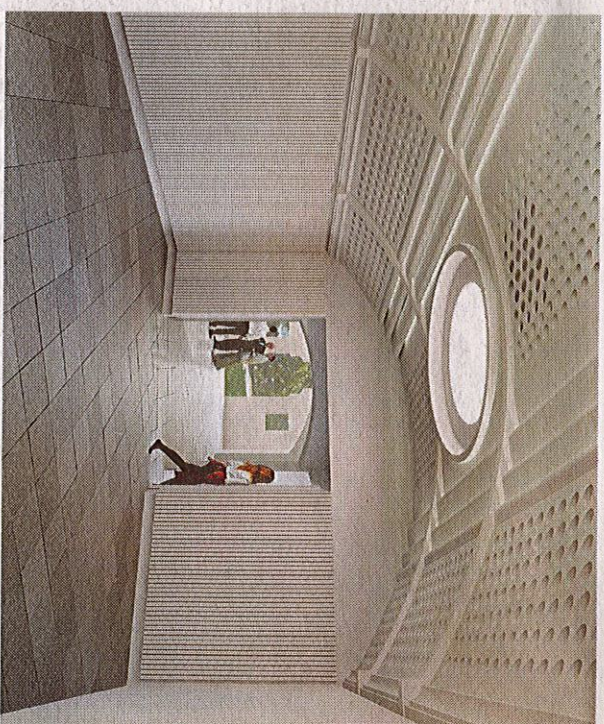
En öppning har sågats upp i gravkorens innervägg och den leder in till de nya utrymmena. Väggar och tak har kommit på plats och även en stor del av installationerna. Det första man lägger märke till är det välvda akustiktaket som är helgjut-

– Vi anlidade ett snickeri som gjord formarna till taket. Det var helt avgörande att de passade perfekt med väggarna som vi uppförde på plats. Toleranserna var bara några millimeter. Det är inte ofta som man får genomföra ett sådant här projekt idag. Det har varit väldigt inspirerande för alla inblandade, säger Anders.

PROJEKTET HAR INNEBURIT många lite udda utmaningar. Ett exempel är hur man tog fram halvklot i gummi till formen för att skapa ugröpningsarna i taket. Av en slump fick man tag i en tillverkare i Länna som låg på 1600 halvklot som sedan skruvades fast på formen. När man var nästan klar med arbetet uppräckte man att det fattades 18 klot. Gummi-firman fick jobba extra för få fram dem i sista stund före semestramna i somras.

– Det här bygget har hela tiden utvecklats under vägens gång. När vi började arbetet var tanken att det bara skulle bli en betongbunker som skulle fungera som ett enkelt förråd. Det var först när vi kommit igång med arbetet som man insåg att man skulle passa på att skapa en samlingslokal. Vi har hela tiden haft ett nära samarbete med kyrkan och deras önskemål har styrts över projektets utformning.

Arbetet med bygget började under hösten förra året och man inledde med att lyfta bort stenarna i trappan och gräva ut för den nya lokalen. Den ursprungliga planen var att grundplattan skulle vila på pålade plintar men vid uträvningen stötte

Den nya församlingsalen kommer att ha cirka 60 sittplatser.

BILD: BACH ARKITEKTE

fick spräcka berget istället och det var lite nervöst. Vi genomförde mätningar varje dag för att kontrollera att stenarna i grundmuren inte började röra på sig, säger han.

Arbetet med bottenplattan och väggarna fortsatte under våren och gjutningen av det välvda taket genomfördes precis innan semestern i somras. När högsommarvärmerna var som mest.

HELA PROJEKTET SKA vara klart i februari 2019 och man följer tidplanen. Det återstår att lägga kalkskivor på golvet och väggarna ska täckas med träpanel. Taket ska målas vitt och ett kök och några toaletter ska inredas men sedan är samlingslokalen redo för att ta emot sina besökare.

– Vår tanke är att det här utrym-

här är ju minst sagt en annorlunda miljö som borde locka dem som ha något extra, säger Jessica Mossberg.

Att bygga modernt i kulturhistorisk miljö är otroligt ovanligt. finns ingen annan kyrka i Sver där man gjort något liknande och finns det ändå 3500 kyrkor runt i vårt avlånga land. Det finns egentligen bara ett exempel i hela världen där man byggt en samlingslokal i en kyrka tidigare. Det är i Lont under kyrkan St Martin in the field

SAMUEL KARLS

Fakta om bygget:

- Byggförstag: M3 Bygg
- Byggestart: Q3 2017
- Inflytning: Q1 2019